

קונטרס

"הבה נלך"

בדרכי רבותינו"

הכולל:

(א) עובדות והנהגות מגדולי ישראל

ובפרט: מהחפץ חיים זצוק"ל, ר' יהושע לייב דיסקין
זצוק"ל, החזו"א זצוק"ל, ר' אלי' לפיאן זצוק"ל, ר'
ישראל אבוחצירא זצוק"ל, בעל ההפלאה זצוק"ל,
החווה מלובלין זצוק"ל, הגר"א זצוק"ל, החתם
סופר זצוק"ל, בעל המנחת חינוך זצוק"ל, בעל
הברכת שמואל זצוק"ל, הסבא מקלם זצוק"ל
ועוד...

ובעיקר נלקטו מהספר "קדושת עיניים"

(ב) קצת ליקוט מגדולי הפוסקים רו"א

(ג) קצת דברי חיזוק והתעוררות בענין שמירת
העינים מחז"ל הקדושים

הקונטרס הזה מודפס בהתיעצות עם כמה
מגדולי הדור שליט"א שעודדו הפצת הקונטרס

מותר להעתיק ולהדפיס
לזיכוי הרבים.

הוצאת קדושים תהיו,
טל: 5706625 - 03 או 788486 - 03

נא לשמור
על קדושת הקונטרס

נימן ח'נ'ק
ביתנאי

שלזמר הש'ח'ח'ח'
נימן ז'יהודי ג'וס'ס'

הבה נלך בדרך רבוחינו א

עובדות והנהגות מגדולי ישראל

החפץ חיים זצוק"ל, בשבתו בעיר
סנאווסק, דר בשכנות עם אחד,
והיתה שם עלמה שיצאה ונכנסה כמה פעמים
לבית החפץ חיים וכו', והיה הח"ח מטה
ראשו לצד אחר, פעם קרה בישבו עם בני
החבורה, ועוסק בדברי תורה, והיא יוצאת
ונכנסת כפעם בפעם, ולא יכול להתאפק
ואמר לה "וואס דרייט איהר זיך ארום, וואס
האט איהר צו אונז, איהר מיינט, אז מיר
זיינען מלאכים". [למה את מסתובבת
כאן מה את רוצה ממנו את חושבת שאנו
מלאכים]. ויצתה בנוזיפה.

(תולדות ומכתבי הח"ח מכנו זצ"ל דף פ"ד)

בעשי"ת של שני תרצ"א, נשא הגה"ק בעל
ה"חפץ חיים דברי כיבושין,
לפני מנין אברכי כולל קדשים המפורס
בגדולי התורה שלמדו בו, לאחר דברי
הכיבושין כתב הח"ח עשר תקנות מעשיות,
תשע תקנות עוסקות בנושא עליו מסר הח"ח
את נפשו כל ימי חייו, נושא גדרי שמירת
הדיבור, התקנת העשירית והאחרונה
היא, שלא לתור אחרי העינים בעיני
ההסתכלות, לקיים מה שאה"כ, ולא תתורו
אחרי עיניכם.

חברי כולל קדשים חתמו על תקנות אלו,
וקבלו על עצמם לעסוק במשך כל
השנה בשמירת התקנות, ולהתאסף כל
שבת בבית הח"ח כדי להתחזק בשמירת
התקנות, מלבד זאת קבלו על עצמם
להתבונן בעינים אלו, בארבעת זמני
התשובה הידועים: א. בכל לילה לפני

השינה, ב. בכל ע"ש, ג. בכל ער"ח, ד.
בערב יוכ"פ.

(מכתבי הח"ח ח"ב עמ' קפ"ז)

פ"א הלכו יחד מרן החזון איש זצ"ל והרה"צ
ר' זליג שפירא זצ"ל, ובאמצע הדרך
עברה לפניהם אשה מבוגרת, התחיל
החזו"א לרוץ בכדי להקדים האשה,
שאלו ר' זליג ע"ז, השיבו החזו"א שיצר הרע
לדברים אלו הוא גם בעת זקנה ושיבה.
(ספר השמעה)

פעם אחת הלכנו עם רבינו הגה"צ ר'
אלי' לופיאן זצ"ל לאיזה מקום
ועברנו בשכונת מחנה יהודה, ובכדי לקצר
את הדרך הולכתי אותו דרך השוק, ויפנה
אלי בקפידא גדולה ואמר מה עשיתם, הלוא
מפורש ברשב"ם (ב"ב נ"ז ע"ב) דאי איכא

דרכא אחרינא אפילו עוצם עיניו, רשע הוא
והאיך הולכתם אותי דרך השוק.

(לב אליהו ח"א עמוד 20)

מעשה שנגש אליו בחור אחד מהשיבה
וביקש רשות לנסוע לחתונה אצל
קרובו בעיר א', וישאל לו מרן זצ"ל האם
אתה יודע שלא יהיה שם פריצות, הבחור
התחיל לגמגם ותירץ את עצמו ואמר, אבל
אבי ואמי ואני נשב בשולחן מיוחד וכו'
וכו' וסיים באמרו, לי זה לא יזיק, מרן
זצ"ל נודעזע בשמעו דברים אלו ויען ויאמר
להבחור, שמע נא, אני כבר אחרי שמונים
שנה ועין אחת שלי עוורת, ואף על פי
כן כשאני עובר ברחוב אני מתמלא פחד
שמא אכשל ח"ו בהסתכלות בעריות,
ואתה בחור צעיר עם שתי עיני בשר (בלע"ז,
איונגער בחור מיט צוויי פלישיגע אויגין)
אתה אומר לי כי לא יזיק לך, ואמר לו

הבה נלך בדרכי רבותינו ה

עוד כמה מלים קשות שאין כדאי להעלותם
על הכתב, והיסב פניו ממנו והלך לו.

(לב אליהו עמוד 13)

שנה לפני הסתלקותו של האדמו"ר רבי
מאיר אבוחצירה זצוק"ל ביקר
אצלו אחד מגדולי ראשי הישיבות בירושלים,
וביקשו עצה טובה לתלמידיו איך להתעלות
ביראת שמים אמיתית, השיבו רבי מאיר
בעצה הבדוקה והטובה מכל, והיא
שמירת העיניים ושמירת הלשון, כשהוא
מבטיחו בהחלטיות, מי שמצליח בעבודה
זו יגיע למדרגות נפלאות ביראת שמים
ובעבודת ה' טהורה.

(מפי הרה"ג ר' אריה יהודה הראל שליט"א)

הגאון הקדוש בעל ההפלאה זצ"ל, בסוף
שנותיו היה סומא רח"ל, והביאו
אליו הגבירים, שני רופאים גדולים, ולא היה

רוצה ליקח השטאהר רק מעין אחת, ואמר
עבור העולם הזה אין צורך [בעינים],
רק עבור התורה, ודי בעין אחת.

(שם הגדולים החדש אות פ' סעיף כ"ב)

הגר"א זצוקללה בהיותו בן י"ג שנה ויום
אחר קבל תוקף חסידותו ופרישותו
כתועפות ראם לו, מאז לא הסתכל עד
יום מותו מד' אמותיו חוצה.

(בני הגר"א זצ"ל בהקדמה בשו"ע או"ח)

מרן החתם סופר זצ"ל, כשדיבר עם אשה
לאיזה צורך היה משתעשע עם ציציותיו
כדי שלא יבוא לראות פניה.

(מנהגי חתם סופר דף קמ"ג)

דרכו של מרן החת"ס זצ"ל היה לילך
בשחות עינים.

(מנהגי חת"ס עמוד כ')

ידוע שבעל מנחת חינוך, אחרי נישואיו,
הלך כמה שנים במטפחת קשורה
על עיניו.

(שמעתי מההגה"ח מוהרא"ד פירדמן שליט"א)

בספר דברי שאול מבעל שו"ת שואל ומשיב
זצ"ל בדף מ"ה יש שם הספד על
הגאון בעל "מנחת חינוך", וכותב שם
וזה לשון קדשו אם אמרתי אספרה כל
צדקותיו אשר עשה יכלה הירעה מהכיל,
אחת אשר אזכיר, מיום עמדו על דעתו
לא הסתכל חוץ לד' אמות וכו'.

(בהוספה לספר טו בעיין שנדמ"ח בארה"ב)

הגאון הצדיק ר' ברוך בער ליכאוויץ
זצ"ל בעל "ברכת שמואל" התירא
מלהביט על אדם רשע שלא יזיק לו, והיה
זהיר מאד מלהסתכל באשה וכ"ש במקום
פריצות, וכן היה מזהיר לזרעו, ופעם אחת

בהיותו בוילנא בחתונה אחת כשנכנס וראה שהנשים אין הילוכם בצניעות, עצם את עיניו לגמרי והויליכוהו כך כעוור, עד שעבר דרך החדר ההוא.

(ברכת שמואל חלק ב' בהקדמה)

כשנולד האדמו"ר ה"בבא סאלי זצוק"ל, קיבלה עליו אמו הרבנית ע"ה את טיפולו, ולא הרשתה לאף אחד מן העוזרות ששהו בביתה לטפל בו, ואף לנגוע בו, וכו'. וקיבלה עליה לשומרו בקדושה וטהרה, לבל יתקרבו אליו זרים, ושלא יקלטו אזניו הרכות, או עיניו קולות ומראות אסורות, וכו' גם כאשר החל להלך על רגליו מנעה אותו אמו מיציאות אל מחוץ לבית, והפנתה את טיוליו לתוך כתלי הבית בין רגליהם של הלומדים.

(מאור ישראל עמוד ל"ט)

דבר נוסף, שהוסיף קדושה על קדושתו, הוא הפרישות המוחלטת מהרחוב, והזהירות הגדולה ממבטים אסורים חלילה, הוא ראה אצל אבותיו את הסתגרותם בחדר בלי רשות לאף אשה להכנס, והבין שאכן דבר הוא. הוא קלט במבטו הטהור את אביו הגה"ק ר' מסעוד זצוק"ל בלכתו ברחוב, כשהוא מוריד את הצעיף שעטף את ראשו ע"ג עיניו, ע"מ שלא להתקל חלילה במראה אסור, והסיק שאי אפשר להתעלות מבלי לקדש את הראי' ולנצלה אך ורק לתורה הקדושה.

(מאור ישראל עמ' מ"ג)

הגאון הקדוש ר' נתן אדלר זצוק"ל, מיום עמדו על דעתו לא הסתכל אפילו בחלון, ומיום שנעשה בן תשע שנים לא הלך בחוצות.

(חת"ס עה"ת בראשית בהקדמה דף ט')

הרה"ק מוהר"א מבעלז זצ"ל ישב תמיד בחדר שחלונותיו סגורים ועוסק בעבודתו הקדושה, גם בעת ששהה בקיץ במקומות מרפא או עת נסע למקום אחר צח ישב תמיד בחדרו, ואף לא ניגש לחלון להסתכל החוצה, ביום קיץ חם כשהתגורר בבני ברק, התהלך בחדרו הלון ושוב ובדרך הילוכו ניגש לחלון הפתוח ועיניו נתקלו מרחוק בדמות אשה, היתה זו אשתו הרבנית שירדה לגן שמאחורי הבית, אז חזר לשולחנו והתחיל לשפשף עיניו הטהורות ולומר משהו, פניו נעשו חיוורים ובפנותו אל הבחור המשמש שהיה אתו בחדר אמר "ככה זה אם ניגשים לחלון מיד באים לידי חטא" אמר לו הבחור שהאשה שראה בגן היא הרבנית, שאל את הבחור אם הוא בטוח בכך, רק כשענה לו שאין לו שום ספק בכך נחה דעתו.

(אדמו"ר בעלז ח"ד עמוד פ"ט)

אבי זצוק"ל היה נוהג תמיד ללכת בצידי המדרכה, סמוך לכביש, והיה מרגלא בפומיה לומר משמו של רבו הקדוש מהרי"ד מבעלז זצוק"ל, שללכת על המדרכה עצמה, היא אביזרייהו דג"ע, רח"ל, כי שם הולכים הנשים וכו', וללכת על הכביש היא סכנה בגדר שפיכות דמים רח"ל, ולכן העצה הטובה היא ללכת בצידי המדרכה.

(כ"ק אדמו"ר משומרי אמונים שליט"א)

פעם בערב שבת, אחר שחזר האדמו"ר זצוק"ל מביאלע מהמקוה בביהמ"ד ביאלע ברח' האמרכלים עלה את מעלה רח' פינס בהולכו על הכביש, משום שעל המדרכה הלכו נשים בלבוש פרוץ ר"ל, לפתע הגיעו הרבה מכוניות מלפנים ומאחור, אחזתי בידו הק' ואמרתי יש להיזהר כי סכנה ללכת כאן, וצריכים לעלות על המדרכה,

כ"ק סירב באומרו לי, שם ישנה סכנה אחרת, וכשהסכנה היא כאן ושם, יש יותר להיזהר מהסכנה שם, וללכת כאן בזהירות, כשחזר לביתו הוציא מארון הספרים את הספר באהלי צדיקים מאדמור"י וורקא והראה לי כדלקמן.

על הרבי רבי שמחה בונים מאוטוואצק זצ"ל מסופר בהיותו בירושלים הלך עם מכירו ברחוב, עברו נשים אחדות והוא קרא בקול לפנות לו דרך, אמר לו איש מלווהו, וכי מי אומר לרבי להסתכל על הנשים ולמה להרחיק אותן, ענה לו הרבי "אל תהי' חכם בעיניך" עם העינים אין לעשות חכמות".

(בשם נכדו הרב די"צ רבינוביץ שליט"א)

הגאון הצדיק רבי ברוך בער ליכוביץ זצוק"ל ראש ישיבת קמיניץ מימיו לא היה קורא עיתון. וכשראה על שלחנו

של אחד עתון, שאל אותו איך זה שאין לו שנאה לעתון המוציא שם רע על התורה ועל אביו שבשמים, האם היה יכול להחזיק את העתון אם היה מוציא שם רע עליו ועל אביו, ואיך אפשר שלא לשנוא את הרודף.

(ברכת שמואל ח"ב בהקדמה)

ידועים הם קשרי האהבה שהיו בין הגאון רבי ברוך בער זצוק"ל לרבו הגאון רבי חיים הלוי סולובייציק זצוק"ל, ביום בו נסתלק ר' חיים לב"ע נכנסו והודיעו לתלמידו כי בעיתון כתוב שרבו נפטר, ולתמהונם לא ריגשה אותו ההודעה וכל שינוי לא ניכר עליו, גם שכרצו להודיעו אח"כ שהעגלה מוכנה לנסיעה להלויה הופתעו לראותו יושב ועוסק בתלמודו כלא היה כלום, נכנסו שוב והודיעוהו רבי חיים נפטר וצריכים לנסוע להלויה, ותיכף ששמע זאת הפעם, פרץ בבכי והתעלף, באי ביתו המה ראו כן תמהו ותגדל פליאתם שבעתיים למה

בראשונה לא זע כלל, ובשנית בכה עד התעלפות, מששאלוהו לפשר הדבר, השיבם רבי ברוך בער בפעם הראשונה בהודעתכם אמרתם כי ראיתם זאת בעיתון, ועל כן לא אביחי להאמין היות וכל העתון כולו שקר, אך עכשיו כשהודעתם שרבי נפטר ללא הזכרת מקור הידיעה מהעתון, האמנתי לשמועה המרה והנני בוכה על האבירה הגדולה.

(מפי אחד מגדולי ראשי הישיבות שליט"א)

מר אבא לא קרא עתונים מעולם, אף באותם שלא היה בהם מינות ועגבים וליצנות ולא היה ניחא דעתו מקריאתי אני, והיה אומר מה תמצא בעתונים רק צרות וצרות מבלי שאין בידינו להושיע יודע אנכי זאת גם מבלעדי העתונים, כי אין העולם הזה מקום של נחת וקורת רוח, וכמו שאמר הכתוב "הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו"

ולא באנו לעולם רק להשלים תיקון^{כל} אחד לפי ערכו שיעדה לו ההשגחה העליונה.
(תולדות הח"ח ח"א דף מ"ג)

בישיבה בכפר חסידים למד בחור שסבל מאד בשטפי דם מהאף ולעיתים תדירות ממש היה מקבל שטף דם שממש היה נורא, והבחור הזה היה נגוע מאוד בקריאת עתונים חופשיים וכו' רח"ל. הבחור הלך מרופא לרופא ולקח תרופות וכו' וללא הועיל, עד שהיה אצל פרופסור גדול והחליט שיש צורך בניתוח, והוחלט שהנתוח יבוצע בבית חולים הדסה בירושלים, ביום הניתוח נכנס הבחור להפרד ולקחת ברכה אצל הגה"צ ר' אליהו לאפיאן זצוק"ל, התחיל ר' אליהו לעשות שיחה בענין עתונים וביקש מהבחור שיקבל על עצמו לא לקרוא יותר, הבחור חשב שיוכל להיפטר עם נענוע ראש והבטחה קלה, נענע בראשו לאות הסכמה,

הרים ר' אליהו קולו ואמר בתוקף אם הנך לא מקבל על עצמך כחק ולא יעבור שיותר לא תקרא בעתונים, אז חבל על הנסיעה ועל הניתוח.

כמובן שהבחור נבהל וקיבל בהבטחה גמורה שלא יקרא יותר, אז אמר לו ר' אליהו עכשיו בוא ואלמדך כשמתפללים איך צריכים להתפלל רפאנו ה' ונרפא, והדגיש את ה — ה' כלומר "רפאנו ה'" השם הוא שמרפא והוא רופאנו, "הושיענו" כשאתה מושיע אז "ונושעה" יש ישועה וכו' ופרטו וברכו לשלום, והנתוח הצליח והכל היה בסדר, כעבור שנים היה איזה מאורע מעניין, והבחור לא היה יכול להתגבר ולקח עתון וקרא, תיכף כשהתחיל לקרוא קיבל שטף דם נורא שלא יכלו לעצרו, רצו בבהלה אל ר' אליהו ומקודם לא רצה אפילו לשמוע, ורק אחרי שהבחור קיבל על עצמו שיעבור מה שיעבור

ויהיה מה שיהיה לא יקרא יותר, אז ברכו ר' אלי' וב"ה שתפלתו נתקבלה, ויותר לא ידע ולא יודע הנ"ל מבעיה כלשהי ב"ה. (מפי אחד מתלמידיו החשובים שהיה עד ראיה לכל הסיפור)

פעם אחת ביקש מרן הגר"י קנייבסקי זצוק"ל (הסטייפלער) מאיש אחד להיכנס למרן הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל להתייעץ עמו בענין מסויים, אחרי שהגר"מ חיוה דעתו בנידון אמר לו האיש (מסברא דנפשיה ולא ע"פ בקשת הסטייפלער) שיש לו עתון חרדי שאפשר לראות שם ביתר בהירות את העובדות אשר על זה הוא מתייעץ אתו, סירב הגר"מ ואמר שאין צורך כי הענין ברור לו היטב, אמנם האיש הפציר עד למאוד, אמר לו הגר"מ שמעולם לא הסתכל בעתון, ומעולם לא קרא דבר שלא בתורה. והוסיף שעל

כן הוא סובר שדעתו דעת תורה נקיה.
(מפי הגרמ"מ שולזינגר שליט"א ששמע מבנו של
בעל המעשה)

בירושלים היו מרבים לספר על כוחו של
ר' זונדל סלנט זצ"ל, להכיר
על כלי שנקנה מן הנכרים, אם נטבל או לא,
וכאשר נשאל על טיבה של ראייה זו, נענה
בפשיטות, **כי כל הנזהר מראיה אסורה,**
יכול להשיג זאת בקלות.

(ירושלים של מעלה כרך ב')

כל משך התגוררות רבינו **בעל שומר**
אמונים זצ"ל בפעסט, הלך לטבול
עצמו בכל בוקר לפני התפילה במקוה קרה,
והי' מהלך רב ללכת עד המקוה, והרחובות
והשווקים בעיר הבירה פעסט הי' הומה
מאנשים ונשים גויים, פריצים ופריצות,
וחצופים בלי שיעור, כמו בכל עיר ממלכה,

וכמובן שרבינו שמר עיניו מלהביט אפי' על
איזה דבר טמא, וכש"כ על נשים וחצופות
ח"ו, וממילא הי' זה עבודה קשה לרבינו
ללכת ברחובות אלו ושלא יכשל בראי' אפי'
בשוגג, כי גם פגם הראי' בשוגג גורם זוהמא
לנפש כידוע, ואמר רבינו, **שזה העבודה**
של שמירת עיניו במסיני"פ בהליכתו
למקוה ובחזירתו, גרם לו טהרה בנפש
הרבה יותר מהמקוה עצמה, ובכל פעם
הרגיש הארה בנפש מהעבודה הלזו, ואחרי
שנים רבות כשהי' רבינו גר בסאטמאר, ביחד
עם הרה"צ מוה"ר אברהם מאיר זיסמן זצ"ל,
רגיל הי' רבינו לומר, אברהם מאיר ווי נעמט
מען אהער די פעסטער גאסן, והסביר הענין
כנ"ל.

(עובדא דאהרן פי"ג)

אחד מגדולי הרבנים התאונן לפני
האדמו"ר ה"באבא סאלי"

זצוק"ל למה כשהוא מתפלל הוא לא נענה, ואילו האדמו"ר זצוק"ל כשמתפלל הוא נענה, ענה לו מפני שאני שומר עיניי ופי.

(מפי הגאון רבי יהודה צדקה שליט"א ראש ישיבת פורת יוסף)

בחור ישיבה נכנס בסוף זמן, לקבל ברכת פרידה בנסעו הביתה, מכ"ק בעל בית ישראל מגור זצ"ל, ובירכו לשלום, לאחר שיצא אמר למשב"ק שיקרא את הבחור בחזרה, כשחזר, אמר לו, זכור, בהסתכלות אחת בתחנה המרכזית, עלול אתה לאבד רח"ל כל מה שקנית כל הזמן בישיבה, ה' ישמרנו.

(מפי הרה"ח ר' יצחק מאיר קנובלוביץ שליט"א)

באחד מימי הקיץ של שנת תשל"ה עת חזר האדמו"ר רבי ישראל אבוחצירה זצוק"ל מחו"ל, נסענו קבוצת מעריציו לשדה

התעופה בלוד לקבל את פניו, כשבראש הקבוצה היה בנו האדמו"ר רבי מאיר זצוק"ל, בגלל תקלה בלתי צפויה מראש חל איחור בנתיחת המטוס ונאלצנו להמתין באולם ההמתנה מספר שעות, השהיה במקום הומה זה — בו לדאבוננו פרצה למדי חומת הצניעות — קשה היה מאד לרבי מאיר, הוא ישב כל עת כשידיו מליטות את פניו וראשו מורכן, ואנו עמדנו סביבו כחומה המסתירה את שדה הראיה, למרות זאת נאנח מפעם לפעם, אילולא מצות כיבוד אב ואם לא הייתי בא, כעבור זמן מה כשחלק מהקבוצה לא יכלו יותר להתמהמה ולהמתין עד בוא המטוס והחומה שיצרנו סביבו התרופפה — נעמד רבי מאיר על יד עמוד שיסתיר מעיניו ראייה שאינה הוגנת, והמשיך כל הזמן להתאנח כשהוא מוסיף לומר לנו, אמרה תורה "איה הקדשה היא בעינים", בשנים קדמוניות היתה הקדשה בשולי דרכים אבל

בזמנינו איה הקדשה — היא בעינים, מול עיניך.

שלש שנים לאחר מכן כשבאו אליו מהאנשים שהיו אתו אז בלוד, הזכיר להם האדמו"ר רבי מאיר את אותן שעות המתנה בלוד, באמרו כי אותה שהייה ממושכת הזיקה לו, וכי עד היום הוא עובד קשה לתקן את המעוות.

(מפי הרה"ג ר' דוד יהודאיוף שליט"א)

(שנכת בשעת מעשה)

וכן יש בקבלה אמיתית מכמה צדיקי בתראי שנעלם מהם חוש הראות, ובאם שרצונם היה לראות, ראו הכל, וכן שמעתי על הגאון המפורסם **בעל שמן רוקח זצ"ל** שהיה סגי נהור כמה שנים קודם פטירתו, ואיזה זמן קודם הסתלקותו קבץ כל בני ביתו וכל בניו וכל יוצאי חלציו נכדיו וחתניו וכלותיו, ואמר להם בואו בניי ואראה לכם

שיש בורא כל עולמים אשר הוא אמת ותורתו אמת והשריש בכם זאת האמונה ולמען תספרו לדור אחרון, ואמר תדעו בניי כמו שיש חוש הראות הגשמי **ככה יש חוש הראות הרוחני, וכשהצדיק רוצה, רואה לפניו הכל**, והתחיל לחשוב ולפרוט לפנייהם צורתם ותואר בגדיהם וכפתוריהם ופניהם וכל אשר בבית לפנייהם, והמה ראו כן תמהו ונבהלו מעוצם הפלגת כח קדושתו, וזהו הענין **שהצדיקים ראו לפנייהם צורת הרוחני הכל** מכח קדושת עיניהם שהיו מקדשים את עיניהם כי בלתי זה לא אפשר לזכות לזה.

(טהרת הקודש מ' שמי"ע פרק א')

הרה"ק רבי אהרן ראטה זצוק"ל בעל "שומר אמונים" ועוד, אמר שכשאדם הולך ברחוב ונודמן לפניו הסתכלות אסורה, ומתגבר על יצרו ועוצם עיניו מראות

ברע, ואינו מסתכל, אז הוא שעת רצון
בשמים, וכל מה שהאדם ההוא יתפלל
אז יבקש מאת השי"ת, סגולה שתפלתו
תתקבל לרצון.

(שמעתי מהגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א,
רבה של רמת אלחנן, ששמע מפה קדשו)

הרה"ג המקובל אפרים הכהן זצוק"ל
רבים השיב מעון בכל עת ובכל זמן שהיתה
לו הזדמנות להטיף מוסר לא חשך
אמרותיו הן ליחיד והן לרבים ודיבר והוכיח
על עזיבת החטא ולשוב בתשובה מאהבה.
ובמיוחד אני רוצה להזכיר שכאשר דיבר
באסיפת צעירים הרבה לדבר על זהירות
ההסתכלות ברחוב ולהשתדל מאד להתרחק
מזה, הוא היה אומר "החשבון פשוט, אדם
הולך ברחוב לעסקיו, או שיצבור לו חמישים
או מאה לאוין של לא תתורו או להיפך שאם
ימנע יחשבו לו כמצוות".

ספר קול סיני ראש ישיבת פורת יוסף

הרה"ג הר" שולם כהן שליט"א בן הרב המנוח

לכן צריך להזהר בעוה"ז בפגם המגיע
לעיניו יותר מכל האיברים, יען כי
כל אבר שחוטא הגוף בו הנה הוא
פוגם כנגדו באבר של נשמתו ומאחר
שתכלית המעלה של הנאת נשמת
האדם הוא בעינים לכן צריך לקדש
ולטהר העינים שלו בהיותו בעוה"ז
יותר מכל אברים שלו.

הבן איש חי בספרו עור יוסף חי
ואתחנן שנה א' ד"ה ולכן

היות שרוב בני האדם סוברים
שענין ראיית העין הוא חסידות בעלמא,
לכן נבאר הענין ע"פ הלכה גמורה

דברי חיזוק והתעוררות
בענין שמירת העינים
מחז"ל הקדושים
ופסק הלכה מהפוסקים והשו"ע
אשר נלקטו בעיקר
מהסה"ק תורת ההסתכלות ואז נדברו
ומס' הק' טהרת הקודש ח"א

ונוסף ע"ז בקצרה
הלכות כוונה בברכות
מהשו"ע והמ"ב

וז"ל מר"ן המחבר ז"ל בשו"ע אהע"ז
(סימן כ"א) צריך האדם להתרחק מהנשים
מאד מאד ואסור לקרוץ בידיו או ברגליו
ולרמוז בעיניו לאחד מהעריות ואסור לשחוק
עמה להקל ראשה כנגדה או להביט ביופיה
ואפילו להריח בבשמים שעליה אסור ואסור
להסתכל בנשים שעומדות על הכביסה ואסור
להסתכל בבגדי צבעונים של אישה שהוא
מכירה אפילו אינם עליה שמא יבא להרהר
בה פגע אישה בשוק אסור להלך אחריה אלא
רץ ומסלקה לצדדין או לאחריה ולא יעבור
בפתח אישה זונה אפילו בריחוק ארבע אמות
והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אישה
ונתכוון להנות ממנה כאילו נסתכל בבית
התורף שלה ואסור לשמוע קול ערוה או
לראות שעה והמתכוין לאחד מאלו הדברים
מכין אותו מכת מרדות ואלו הדברים אסורים
גם בחייבי לאוין עכ"ל הק'.

וכן מביא הרמב"ם ז"ל בהלכות תשובה (פרק ד' הלכה ד') וז"ל: המסתכל בעריות מעלה על דעתו שאין בכך כלום שהוא אומר וכי בעלתי או קרבתי אצלה והוא אינו יודע שראיתי העינים עוון גדול שהיא גורמת לגופן של עריות שנאמר: ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם עכ"ל.

וכן הסמ"ג (בל"ת קכ"ו) מביא להלכה את כל הנ"ל וכן בטור מביאים להלכה דברי הרמב"ם ז"ל הנ"ל וכן הסמ"ק (במצוה ל') מנה אותו במנין תרי"ג מצוות ע"ש.

וכן כותב רבינו יונה ז"ל בס' שערי תשובה (שער ג' אות ס"ד) נאמר על חוש הראות "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם הוזהרנו בזה שלא יסתכל האדם באשת איש ובשאר עריות פן ינקש בם ומביא החיד"א ז"ל (בספר מדבר קדמות) מרבנו יונה ז"ל, המסתכל בנשים מומר לעבירה אחת הוא עכ"ל, וכתב הבית יוסף (אבן העזר סימן

כ"א) וז"ל כתוב באורחות חיים בשם רבינו יונה אסור להסתכל על אשת איש מן התורה. שנאמר: ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ואסור להסתכל בפנויה מדברי קבלה שנאמר (איוב ל"א) ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה.

נבאר עכשיו דיני הסתכלות בעריות בדרך קצרה הלכה למעשה. (נלקט מס' תורת ההסתכלות).

א) אסור מן התורה להסתכל באשה שהיא אסורה לו והעובר ומסתכל עובר בלאו מן התורה שנאמר: ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם. (ספרי שלח, ברכות: ר"מ פ"ב מה' עכו"ם ופ"ד מה' תשובה ה"ה, רבינו יונה, סמ"ק סמ"ג, חרדים ובב"י בשם א"ח ור"י).

ב) אינו עובר מן התורה אלא במתכוין להנות מיפיה ואפילו אם אינו מתכוין לזנות ממש.

ג) אבל יש איסור להסתכל אפילו באינו מכוין לשם הנאה אלא לאיזה צורך, ודווקא במקום היופי כמו בפניה או בדין הבולטין מתחת לבגדיה או במקומות המכוסים או עקבה או שוקה דהיינו מכף הרגל. (כתובות ז. ר"מ פכ"א מה' א"ב. ברכות י:).

ד) ומותר להסתכל במקומות הגלויין ואינו מקום יופי כמו באצבעות וכף היד ודווקא שלא לשם הנאה מותר אלא לאיזה צורך אבל לשם הנאה אסור.

ה) איסור הסתכלות הוא בין על גדולה בין על קטנה אבל בפחות מג' שנים ויום אחד מותר להסתכל בה כמו דמותר ביחוד. (רבינו יונה ספר היראה סימן ק"ח).

ו) אבל אשה ההולכת בפריצות אסור לכו"ע גם ראייה בעלמא לפי תומו אפילו במקומות המגולין שבה שהרי בהכרח הוא רואה גם במקומות שדרכה להיות מכוסה, לכן אם הוא נאלץ לדבר עימה צריך מדינא להסב הבטתו

לצד אחר ולא יסתכל עליה אפילו בראיה כרגע, ובמקום שהנשים הולכות בזרועות מגולות או שערות מגולות וכדומה, לא רק להסתכל אסור בכל אופן כאשר נתבאר אלא טוב נמי להתרחק ממקומות כאלו, אבל עיין אז נדברו ח"ו סימן ע"ה שתמיד מועיל עצימת עיניהם או מסב הבטתו לצד אחר.

ז) אפילו מי שמרגיש שיצרו נכנע וכפוף לו ואינו מרגיש שום הנאה בהסתכלות נשים, נמי אסור לו. (ס' החינוך מצוה קפ"ח).

ח) אין הבדל בין צעיר לזקן מופלג ובין צעירה לזקנה.

ט) אסור להסתכל על פנויה שאינה ערוה ואינה נידה מדברי קבלה שנאמר באיוב ברית כרתי לעיני מה אתבונן על בתולה, ובלאו הכי הוזהרנו כבר בתורה "ונשמרת מכל דבר רע ודרשו חז"ל (ע"ז כ:): שלא יהרהר אדם ביום שמשם הוא אזהרה להרהורי עבירה. (רבינו יונה, ר"מ, טור ש"ע).

(י) אסור לעבור במקום שנשים עומדות על הכביסה. ודרךן לגלות שוקיהן, גם בימינו כשהולכים למקום שנמצאים נשים פרוצות בלבוש לא צנוע ואם יש לו דרך אחרת לעבור ואינו עובר נקרא רשע, ואם אין לו דרך אחרת צריך לאנוס את עצמו בכל האפשרויות כדי שלא יסתכל בהן.

(יא) האיסור לילך אחר אשה בשוק, איסור זה בכל הנשים ובכל המקומות אפילו במקום שהנשים הולכות מכוסות מכף רגל ועד ראש ולא סגי בשירחיק ד' אמות אלא כל שהוא מכיר ומבחין בה בהליכה ובתנועתה אסור וימחר לעבור לפניה אפילו כשיעבור תוך ד' אמות שלה או יסתלק לצדדין באופן שלא יראה תנועותיה, ואם לא, יאנוס עצמו ויתעכב עד שתלך לפניו ואי איכא דרכא אחרינא יאנוס עצמו ולא ליזיל בתרא ואם אי אפשר באחד מכל אלו והוא ממחר לדבר מצוה ואם יתעכב יעבור זמן המצוה יתקע עיניו בקרקע וילך ולא יגביהן מן הקרקע. נמצאת למדים שאף שלא להסתכל מד'

אמות הוי רק מילי דחסידות מ"מ בהולך אחר אישה אם א"א להקדים לפניה ולא לחכות, או במקום שהולכים הרבה נשים מחויב ע"פ דין לתקוע עיניו בקרקע ולא יגביהם מן הקרקע. (כנסת הגדולה בס' כ"א בשם הרדב"ז).

(יב) אסור להביט ביפיה של אשה בשעה שמדבר עימה והמיקל בראיה לפי תומו אין מזניחין אותו ואם אינו מכוין להביט ביפיה מותר ואינו צריך מדינא להסב הבטתו לצד אחר בשעה שמדבר עמה. (עיין מ"ב סימן ע"ה ס"ק בשם הפמ"ג).

(יג) אע"פ שראיה לפי תומו מותר דהיינו שמותר מעיקר הדין להסתכל באישה כשמדבר עימה היינו ראוי של שניה אחת בכל פעם (וכל זה מדינא, והמחמיר הוא בכלל ברכה) והמיקל להסתכל לגמרי בזמן הדיבור אין מוחזין בידו ע"ע בס' "אז נדברו" חלק י"ב סימן נ"ו מיהו זה פשוט דאם באמצע הדיבור נזכר מיפיה, ומחשבתו התחילה להרגיש זאת,

דצריך מדינא להסב הבטתו ממנה ולהסיח דעתו מזה.

ומובא בס' טהרת הקודש חלק ב':

הרי לנו מדברי רז"ל ומפרשים שבכל הסתכלות שמסתכל בנשים עובר על לאו והוא מן הלאוין החמורות שבחמורות שהוא אביזריהו דגילוי ערוה. ודרשו רז"ל במסכת דרך ארץ (פרק א) רב מיישא בר בריה דרב יהושע בן לוי אומר: כל הרואה דבר ערוה ואינו זן את עיניו ממנו זוכה ומקבל פני השכינה שנאמר "ועוצם עיניו מראות ברע" מה כתיב בתריה הוא מרומים ישכון וכתיב מלך ביפיו תחזינה עיניך, והנה רז"ל אמרו: זוכה ומקבל ולא אמרו יזכה ויקבל רק תיכף בשעה שראה דמות אישה ומעביר מחשבתו לבלי להנות ח"ו ובלוי להרהר, תיכף ומיד זוכה ומקבל פני השכינה כי בזה הרגע ממשיך על נפשו קדושה גדולה ויתרה עד שנשמתו תיכף באותו רגע מקבלת פני

השכינה הגם שגופו אינו מרגיש, ולעתיד לבא יזכה גם כן גוף הגשמי לראות פני שכינת כבודו יתברך ועל כל פעם שעמד בנסיון מלהסתכל, מספר במספר יזכה לראות פני זיו השכינה ואשרי לילוד אשה שיזכה לזה ואשרי חלקו וגורלו.

הלא תראה שבשביל תענוג לפי שעה במקום שתוכל לזכות לעין לא ראתה אלקים זולתך, ותזכה ליזון מזיו השכינה ועיניך יסתכלו מה למעלה ומה למטה ויהיו צופות בכל היכלות המרכבה. ויקים בך (ישעיה ל') והיו עיניך רואות את מורִיך שהוא הבטת השכינה, במקום זה ח"ו תטנף עיניך ותכניס עצמך באחריות גדול ונורא כזה לעבור על כמה לאוין. אחד לא תתורו ושנית ונשמרת מכל דבר רע ודרשו (ע"ז כ:) שלא יהרהר אדם ביום שמשם הוא אזהרה להירהורי עבירה. ויש מפרשים שעובר על לאו לא תחמוד ועל לאו לא תתאוה ועובר על לאו לא תנאף כי הנואף בעיניו גם כן נקרא

נואף (כמובא במדרש ובספר הקדוש דרך פקודין).

תדע שכמו שיש תקיפות היצר על עצם העבירה ח"ו ככה יש תקיפות היצר על הסתכלות. אדרבא רז"ל אמרו (יומא עד:) על הכתוב בקהלת ו' טוב מראה עינים, שטובה מראה עינים באישה יותר מגופו של מעשה. כי היצר מסתפק בזה יותר מעצם העבירה, כי עבירה לא בכל פעם יש בידו לעשות. אבל בזה העבירה יש בידו בכל רגע ובכל פסיעה. לכן היצר מסתפק בזה יותר. ואדם המסתכל בנשים נקרא רשע ונקרע ג"כ נואף אישה חסר לב. לכן אם תלך בשוק ויצרך בוער בקרבך להסתכל בנשים או להגביה עיניך סתם שעל ידי זה תוכל לבא להסתכלות ולהרהור ח"ו ואתה עומד בנסיון, ולא שומע לדברי היצר או בזה השעה והרגע אתה נכלל בכלל דצדיק יסוד עולם. כי אין חילוק זה הלאו להסתכלות או לאו של עצם העבירה כי כל אביזריהו דגילוי עריות הוא ביהרג ואל יעבור. ואם כן אתה עומד בנסיון כעין נסיון

דיוסף הצדיק בפרט בחור בשנים, ובפרט מי שמחומם בטבעו ויצרו מקשקש בקרבו והוא מתגבר על היצר ועומד בנסיון בזה הרגע נשמתך זוכה ומקבלת פני השכינה ונעשה שמחה וחדוה בכל העולמות כפי הנסיון ושכינת כבודו יתברך שמו מתעטרת בך ומנשקת עיניך הטהורים.

לכן "כשדעתו לילך בשוק יתפלל ויבקש רחמים לבל ישל ח"ו בשום נדנוד חטא והירהור עבירה רח"ל. וכתב בכתר תורה להגר"ח מוואלוז'ין (כאו ע"ג) תרופה לכעס ודברים בטלים והסתכלות בעריות ושיחתן, שיקדים תפילה לצרה וקודם לכתו בדרך או בכוקר או השכם יאמר, רבש"ע הנני הולך בגיא צלמות ומקום מסוכן הושיעני מיצה"ר ומחטאים ומעונות ובפרט מעבירה פלוגנית וכו'. וירבה מקירות לבו והושיענו ה' עכ"ל.

תשובה מהגאון

ר' משה פיינשטיין זצוק"ל

(מספרו "אגרות משה" או"ח ח"א סימן מ')

סימן מ'

בענין איסור הסתכלות בנשים

כ"ז מרחשון תשט"ו

מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם בחבוריו צבי
חמד מהר"ר צבי הירש פריעדמאן שליט"א

הנה בדבר אשר הראני מה שכתב כתור"ה
בספרו חלקנו בתורתך בס"פ שלח
דברים ראויים בדבר איסור הסתכלות בנשים
וגם מה שהביא מס' יערות דבש, הוא ודאי
דין ברור ומפורש בכמה דוכתי בגמ' בע"ז דף
כ' מקרא דונשמרת שלא יסתכל באשה נאה
אפילו פנויה ובא"א אפילו מכווערת ובכתובות
דף י"ז שנפסק דאסור להסתכל בפני כלה אף
בשביל לחבבה על בעלה ובשבת דף ס"ד א"ר

ששת מפני מה מנה הכתוב תכשיטין שבחורץ
עם תכשיטין שבפנים לומר לך כל המסתכל
באצבע קטנה של אשה כאילו מסתכל במקום
התורפה וכ"ה גם בברכות דף כ"ד. ונפסק כן
ברמב"ם פכ"א מאיסורי ביאה ה"ב ובאה"ע
סי' כ"א.

וקצת יש ראייה מע"ז שם דאפילו בלא כוונה
ליהנות אסור להסתכל דהא הקשה על
רשב"ג שראה נכרית אחת נאה ביותר מהא
דאסור להסתכל ולא תירץ שרשב"ג לא נתכוין
ליהנות אלמא דבכל אופן אסור ויקשה על
הרמב"ם וש"ע דכתבו ונתכוין ליהנות ומשמע
שלא רק על אצבע קטנה כתבו זה אלא אף
על כל מקום שדרכן להיות מגולות דאל"כ
אין חלוק בין מקומות המכוסים למקומות
המגולין ואיך כתב שם הש"ע באותו הסעיף
וברמב"ם שם הכ"א הדין שאסור להסתכל
בנשים שעומדות על הכביסה, שהוא משום
שמגלות השוק כדאיתא ברשב"ם ב"ב דף נ"ז
הא אף במקומות שהדרך להיות מגולות אסור,
ולכן משמע שבמקומות המגולות אסור דוקא

כשמכוין ליהנות ובמקומות שדרכן להיות מכוסות אסור בכל אופן וא"כ קשה מהא דע"ז. וצריך לומר דכיון שהתפעל רשב"ג מיופיה עד שאמר עליה מה רבו מעשיך ה' נחשב זה הנאה והקשה שפיר ותירץ דקרבן זוית הואי ולא הספיק לעצום עיניו כדפרש"י ונהנה לאונסו.

עכ"פ ודאי אסור להסתכל באשה אפילו במקומות שדרכן להיות מגולות כשמתכוין לראותה ועיין בב"ח או"ח סי' ע"ה סעי' א' וזה אסור בכל מקום אפילו ברחובות ויש חיוב על כל אדם להביט כפי האפשר למטה כשהולך בשוק אך לא באופן שיהיה פרוש קיזאי שיהיה מקיז דם לכותלים עיין בסוטה דף כ"ב וברש"י שם ד"ה מקיז, וכן כשבאה אשה לשאול להרב שאלה בעניני איסור והיתר מחוייב להשתדל שלא להביט בפניה כדי שלא יבא ליהנות ח"ו מהראיה וכן בכל מקום שפוגע בנשים, אבל לא בשביל זה הוא ענין חיוב המחיצה בבהכ"ג ובכל מקום שמתאספים שמחוייבין לעשות מחיצה בין

אנשים לנשים כי בשביל איסור ההסתכלות הוא כמו בכל מקום שהוא דין על האנשים שלא יסתכלו בהן כמו ברחובות ואם יש מי שיעבור ויסתכל בכוונה לראות ליהנות אין אנו אחראין להם וכדהוכחתי בתשובתי בראיות ברורות ואין מה להוסיף, והטעם פשוט דזה לא ניכר לאחרים, ורק בשביל קלות ראש הוא חיוב המחיצה שזה ניכר לאחרים ובאין ממילא גם הם לקלות ראש ולידי ההרור ח"ו שלזה סגי בגובה י"ח טפחים.

אבל ודאי שראוי לבעלי נפש להחמיר לעשות כשאפשר גבוהה יותר מראשיהן ואף כשהן למעלה שלא יתראו וכדכתבתי בתשובתי ואפריון נמטייה לידידי כתר"ה אשר כוונתו היא לשם שמים שרוצה להדפיס ספר בשם כח הקדושה והטהרה להסביר איך שראוי להחמיר כי ודאי רצוננו שיוכשר דרא ויחמירו כראוי לבעלי נפש וליראי ה', אבל כתר"ה יודע שגם מה שבררתי הדין והשעור להלכה היתה לשם שמים וב"ה שהיה מזה תועלת גדולה. משה פינשטיין

ומוכא בסה"ק "קב הישר" פרק ב' סעי' ד,ה,ו,ז,ח

ולכן תקנו חכמינו ז"ל גדר וסייג שלא להסתכל במקום רע שלא יבא לידי חטא כגון בגשים ובתולות המביא לאדם לידי קרי ועל זה כיון דוד המלך עליו השלום העבר עיני מראות שוא בדרכיך חני. ר"ל כי אותיות שו"א הוא גי' ש"ז שכבת זרע והוא רמו גדול. ונ"ל עוד דלילית עם כיתותיה נקראים חבלי שו"א חבלי דמיתה כדאיתא בזוהר ולכן התפלל דוד ע"ז ואמר בדרכיך חני דהוא מסטרא דחיים ולא מסטרא דמיתה ח"ו: והנה כבר כתבו בעלי מוסר שיש סגולה נפלאה להנצל מעבירה זו יצייר האדם תמיד כאילו שם הוי"ה כתוב לפניו בדיו שחור ע"ג קלף וכמ"ש שריתי ה' לגדי תמיד וזהו סוד הכתוב שאמר ג"כ דוד המלך ע"ה עיני תמיד אל יי כי הוא יוצא מרשת רגלי וק"ל: והנה המגיד להרב בית יוסף זצ"ל נתן עצה הוגנת להרב ז"ל כדי שלא יבא לידי חטא זה יצייר

האדם כאילו דיוקנו של אביו עומדת לפניו והביא ראייה מיוסף הצדיק שביקש לשכב עם אשת פוטיפרע ונזדמן לפניו דיוקנו של אביו ופירש יוסף מהחטא ועוד רמו בתורתנו הקדושה דשא עשב מזריע זרע. דשא הוא ר"ת דיוקנו של אביו הוא עשב שהוא טוב למזריע זרע למינה ולא להוציא זרע לבטלה כ"א במינו דוקא: ובא וראה מה דאיתא בזוהר פ' פקודי כי יש ממונה אחד הנקרא פתות על שם שהוא מפתה לבני נשא למסתכלא ולעיינא במה דלא איצטריך ליה בכמה ניאופין וזינונין ולאחר מיתת האדם שנקבר בקבר בא הממונה ההוא ומחזיר להאדם נשמתו ואח"כ נוטל את האדם באכזריות ומשבר העצם של עינים ונוטל ממנו את העינים ואח"כ דן את האדם ביסורין קשים ומרים ואח"כ מורידין אותו לבור שיש בו הרבה נחשים ועקרבים ואוחזין בו ודנים אותו בדינין קשים ומרים רח"ל: ואמר הקדוש האר"י ז"ל כי יש עוף קטן הנקרא בתורה ראה ונקרא כך ע"ש שרואה מרחוק ועל עוף זה אמרו חז"ל שנקרא כן

שרואה למרחוק וממלא תאותו בראייתו. ולכן העונש של האיש המסתכל בנשים יתגלגל נשמתו בעוף זה מדה כנגד מדה וטובל שם צער גדול מאוד

מביא ספר החינוך במצוה קפ"ח

מדיני המצוה, מה שאסרו חכמים זכרונם לברכה בזה לגדר, והוא שלא יקרוץ אדם בידיו וירמוז בעיניו לאחת מן העריות, ושלא לשחוק עמהם כלל, ואפילו להריח בשמים שעליהם אסרו, ושלא להביט בנשים כלל ואפילו בפני כלה בכונת הנאה, ואפילו באצבע קטנה שלהן אסרו להסתכל חוץ מאשתו של אדם שמותר לו להביט ביפיה ואפילו בעודה נדה מפני שהיא מותרת לו לאחר זמן, וחזקה בישראל שיצרו מסור בידו בכגון דבר זה שתלוי בזמן, ודוקא במקום מגולה שבה התירו להסתכל בעודה נדה אבל לא במכוסה כדי שלא ילבשנו יצר הרע, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כד א)

גם כן, שאסור להסתכל אפילו בשערה של אשה האסורה לו, ואפילו לשמוע קולה לכונה שיהנה בה — אסור; ואפילו להסתכל בבגדי צבע של אשה, כלומר: בבגדים נאים שדרכן לעשותן מבגדים צבועים — אסור להסתכל בהן כל-זמן שמכיר האשה הלוכשת אותן, לפי שמתוך ראית המלבוש — יבוא להרהר בה. והרחיקו גם-כן שלא לשאול בשלום אשת איש כלל ואפילו על-ידי בעלה, ורבו פרטי הרחוקין שהזהירו עליהן בענין זה, אבל כלל הדבר הוא שלא יעשה האדם שום דבר בעולם המביאו לידי הרהור בנשים לא כמעשה ולא בדבור ולא שום רמז לקרב דעת האשה הקלה עם דעתו, אלא באשתו לבד. ואף על פי שהוא מוצא עצמו חשוך התאווה קצת לא יאמר "כיון שאני מוצא עצמי כן, מה-אכפת לי אם אסתכל בנשים, כי יודע אני בעצמי שלא יתעורר יצרי בכך" שהרבה אמרו כן ונכשלו. ועל זה רמזו זכרונם לברכה (עי' סוכה גב א) באמרם כי היצר בתחלה חלש מאד, והולך ומתחזק על האדם הרבה,

ואתה בני הזהר על זה מאוד ואל יבטיחך
יצרך, ואם אלף ערבים יתן לך.

וכותב הפלא יועץ בערך ראייה

ראייה חמורה שמביאה לידי עבירה שהעין
רואה והלב חומד וכמה רעות רבות
ועבירות חמורות באות ע"י העינים אם מסתכל
בעריות והלב חומד ובא לידי עבירה או לידי
הרהורי עבירה גדול עווננו ואפילו אם לא
בא לידי עבירה כלל ולא נסתכל בה אלא
כדי להכירה הראייה עצמה היא גופא עבירה
ופוגמת בעיני נשמתו ובעינין עלאין.

ומביא הבן איש חי שנה ראשונה פר' ואתחנן באמצע ההקדמה

נמצא לפי האמור דפלטי הוצרך להתגלגל
ולסבול צער הגדול הזה של עוורון
עינים שעוור אותם בידים בגחלת של ברזל
שהוא צער דא"א לאדם לסבלו, וכל זה
בעבור הזנת עינים שלו שזנו מן ראיית אשה
שאינה שלו בעל כרחו ושלא ברצונו, והדבר
יפלא על מה היתה כל החרדה הזאת שהוצרך
להתגלגל כדי לסבול צער הגדול הזה, אך
כפי האמור מובן שפיר מפני שתכלית הנאת
הצדיקים והזנתם הוא בעינים שלהם בג"ע
העליון לכך צריך לדקדק בדבר הנוגע לעינים
אפילו בעבור דבר קל כחוט השערה לסבול
עליו צער קשה ומר מאד כדי לנקותם ולזככם
היטב היטב לגמרי:

וכן כתב בספר בן יהודע ברכות דף סא.

וכל העובר אחר אישה בנהר אין לו חלק לעולם הבא. נ"ל בס"ד הטעם כי עוה"ב אין בו הנאת אכילה ושתייה אלא הנאת ראייה כמ"ש רז"ל עוה"ב אין בו אכילה ושתייה אלא צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ולכן זה שעובר אחרי אשה שנהנה בראיה אין לו חלק לעוה"ב שהיא הנאת ראייה מזיו השכינה ומ"ש לא ינקה מדינה של גיהנום שנקראת רע ע"פ מ"ש מהרש"ם ז"ל שיש בגיהנום תת"ן חדרים ומספר רע מאלו הם קשים מאוד ע"ש לז"א לא ינקה אפילו מאלו רע חדרים הקשים ונ"ל בס"ד דבר זה באותיות ערוה שהיא ר"ע וה כלומר אם עסק בתורה שבכתב שהיא ה' ספרים ושבע"פ שהיא וא"ו סדרים לא ינקה מן ר"ע הנז'.